

Duchovní život: K čemu Bůh stvořil vodu...

Úvodní slovo: Být sami s Kristem

- ❖ Marek 6,30-32 Apoštolové se shromáždili k Ježíšovi a oznámili mu všechno, co činili a učili. Řekl jim: "Pojďte sami stranou na pusté místo a trochu si odpočíte!" Stále totiž přicházelo a odcházelo mnoho lidí, a neměli ani čas se najíst. Odjeli tedy lodí na pusté místo, aby byli sami.

Odložit každodenní starosti, vypnout mobil, odpočinout si, být sami s Kristem. Nezbytné je ticho a čas pro sebe. Je to moje duchovní obnova, můj čas, můj život s Bohem. Na mně záleží, jaká bude tato duchovní obnova. Podstatný je ten volný čas, to „prázdná v programu“: čas k rozhovoru s Bohem (před svatostánkem v kapli, v klidu na pokoji či při procházce venku), čas ke ztišení (projít se do baziliky, na hřbitov, do přírody), čas k uvažování nad tématy promluv, čas slyšet slovo Bible. Nejde o to promyslet, promodlit a pochopit všechno, co uslyším, ale využít to jako odrazový můstek pro své setkání s Kristem.

Program jste dostali při ubytování. V materiálech, které budou po přednáškách k rozebrání vzadu na stolku, jsou jen stručné body, odkazy na biblické texty a otázky k zamyšlení, takže doporučuji dělat si poznámky. K biblickým odkazům doporučuji přečíst si celé texty z Bible. Bible jsou k zapůjčení vzadu v kapli, kancionály a koinonie jsou v lavicích. Rozpis služeb během obnovy je na stolku před kaplí a prosím, abyste se tam zapsali. Také je tam krabička na dotazy pro nedělní besedu. Je velmi důležité zachovávat ticho a to také během jídla až do konce nedělní mše svaté, nejen kvůli sobě, ale také kvůli druhým. Kéž se nám podaří vytvořit atmosféru modlitby. Na pokojích mluvíte jen šeptem; možnost rozhovoru je mimo budovu Stojanova. Obědy a večere začínáme společnou modlitbou. Ukončení jídla a začátek snídaně je individuálně. Čas ke zpovědi bude v sobotu: já budu k dispozici ve volném čase během celé soboty, další kněží budou zpovídat po obědě.

Pátek 19:00 – První promluva: Co je duchovní život (voda slouží k mnoha věcem, voda hasí žízeň)

Co je duchovní život: lidský život, duchovní život a křesťanský život.

Je to samotný život a ten má mnoho vrstev: voda slouží k mnoha věcem, vrstvy jako u cibule.

Duchovní život je jako stavba: základem je život těla (fyzický), pak život rozumu a emocí (psychický), pak duchovní život a vrcholem je mystika.

- ❖ Matouš 22,15-22 Dávejte císaři, co mu patří
- ❖ Exodus 18,8-9.13-24 Rada Mojžíšova tchána

Morálka, uznání vyšších hodnot než jsem já sám. Nemorálnost, měním svá rozhodnutí a činy podle okolností či podle nálady.

- ❖ Přísloví 11,31 „Hle, spravedlivý dochází na zemi odplaty, tím spíše svévolník a hříšník.“

Je v nás touha po něčem víc: voda hasí žízeň.

- ❖ Kazatel 1,2-8 Všechno je pomíjivost

Sebe-vyplňující se proroctví. Čím v myšlenkách člověk žije, to se ve skutečném životě děje.

- ❖ Přísloví 10,24 „Čeho se leká svévolník, to na něj přijde, kdežto touha spravedlivého se splní.“

Konkrétně: nenechat se ovládnout televizí, jít včas spát a zavčasu vstávat, ranní sprcha a zpěv, sport a zábava, procházka a chvíle klidu, správný režim stravování, přiměřenost práce a odpočinku, péče o tělesné a psychické zdraví.

- ❖ Přísloví 25,28 „Město se strženými hradbami je muž, který se neovládá.“

Co zahlédneme, tak v nás zůstává. Je lepší špatné věci ani nevidět, ani o nich neslyšet.

❖ **Příslaví 22,3** „Chytrý vidí nebezpečí a ukryje se, kdežto prostoduší půjdou dál a doplatí na to.“

❖ **Matouš 6,22-23** Světlem těla je oko

❖ **Příslaví 17,9** „Kdo stojí o lásku, přikrývá přestoupení, ale kdo je přetřásá, rozlučuje důvěrné přátele.“

Důležitost toho, s kým a jak trávíme svůj čas.

❖ **Příslaví 13,20** „Kdo chodívá s moudrými, stane se moudrým, kdežto tomu, kdo se přátelí s hlupáky, se povede zle.“

Je to jako učení se cizímu jazyku: chce to čas, trpělivost, vytrvalost a znalost přichází nepozorovaně.

❖ **1 Korintským 6,12** „Všechno je mi dovoleno - ano, ale ne všechno prospívá. Všechno je mi dovoleno - ano, ale ničím se nedám zotročit.“

K zamyšlení:

Jak se mi daří v těch „obyčejných“ věcech života? Jak prožívám svůj den od rána do večera?

Čeho je moje hlava plná? O čem se mi v noci zdá?

Nezanedbávám své zdraví? Jaké mám nedostatky, díry v základech svého duchovního života?

Které praktické věci bych měl ve svém životě změnit?

Na které obyčejné věci, které jsem dříve dělal a bylo to dobré, si dnes už nenajdu čas?

Když procházím ty „obyčejné“ každodenní věci ve svém životě, uvědomuji si, co mi prospívá a co mi škodí?

Vyvozuji z toho konkrétní závěry?

❖ Genesis 2,15-17.22.25+3,1-12 Hřích Adama a Evy

Podobně také my podléháme hříchu a hřích ničí náš život.

❖ Matouš 4,1-11 Ježíš v pokušení zůstává věrný Otci

Ježíš je pro nás vzor, jak obstát v pokušení a zachovat věrnost Bohu.

Sobota 8:30 – Druhá promluva: Zápas se zlem (voda očišťuje)

Pokoušení jsou a budou. Je třeba bdělosti svědomí a praktické moudrosti. Je třeba vyhýbat se příležitosti ke hříchu. Umět si uspořádat život tak, aby nás co nejvíce věcí a lidí povzbuzovalo k dobrému a co nejméně ke zlému. Zcela se ale zlu a pokušení vyhnout nemůžeme.

❖ Sirachovec 2,1 „Synu, přicházíš-li sloužit Hospodinu, připrav svou duši na pokušení.“

Moudrým řešením bývá útek. Je třeba pokory k radikálním řešením, pýcha člověka vede k postoji, že on obstojí i tváří tvář pokušení a zlu. Pýcha předchází pád.

❖ Přísloví 14,16 „Moudrý se bojí a odvrací se od zlého, kdežto hlupák se vypíná a cítí se v bezpečí.“

❖ Sirachovec 31,25 „Při pití vína nechtěj dělat hrdinu, víno už mnohé zahubilo.“

I dobré věci se stávají pokušením. Je relativně snadné zavrhnout zlé věci a vyhýbat se jim. Ale je mnohem těžší najít míru v užívání věcí, které jsou dobré či k životu nezbytné. Např. jídlo, příbuzní, poznání, sexualita. Před těmi utéci nemůžeme a v zápase o správné užívání věcí tohoto světa se osvědčuje naše křesťanská víra. Nalézt správnou míru vyžaduje zkušenost a čas.

Co je hřích: Provinění vůči Bohu, sobě a druhým.

Je to až tajemně temná skutečnost kolem nás, v druhých a také v nás samotných. Člověk může být hříchem až vyděšen, zaskočen a nepoznává se. Nesmíme dopustit, aby nás ochromil.

David nedělá, co má. Zahálka plodí pokušení, pokušení hřích a hřích nabaluje na sebe další hříchy.

Jsou také tyto hříchy: spolupráce se zlým jednáním druhých, hřích opomenutí, hřích myšlenek.

❖ 2 Samuelova 11,1-17.26-27 Davidův hřích

Následky hříchu: Vina před Bohem, lidmi i před sebou potřebuje odpuštění. Konkrétní ublížení druhým či sobě potřebuje nápravu. Náказа zla v duši potřebuje uzdravení.

Stín hříchu navíc zastíní vše dobré v našem životě a postupně ztrácíme citlivost v rozlišování dobra a zla. Snadněji hřích opakujeme a hříchy se řetězí a stávají se až okovy, ve kterých se cítíme bezmocní.

❖ Římanům 7,14-25 Dělán to, co nenávidím

Nezbytné je vyznání a nový začátek. Ten nový začátek není snadný, ale je nezbytný. Naše snaha nemusí být úspěšná, ale musí být neustálá. Zároveň je nutná jakási moudrost, abychom nepropadli zoufalství v neúspěšné snaze o nemožné věci.

❖ Přísloví 24,16 „Spravedlivý, i když sedmkrát padne, zase povstane, svévolníci zaklopýtou a zle končí.“

Křesťan není člověk bez hříchu, ale je tím, kdo chce být bez hříchu.

Boj se zlem musí začínat mnohem dříve než ve chvíli pokušení. V tom je důležitost mravních ctností a nebezpečí neřestí. Někdy mohou přijít chvíle a období, kdy se zdá, že nejsme schopni dobra a nic nedokážeme. Toto je třeba nějak přečkat a svoji věrnost Bohu a úsilí o dobro dokázat snahou tehdy, když se nám síly vrátí. V dobách těžkých se neotočit k Bohu zády.

❖ Sirachovec 18,19 „Uč se dřív, než budeš mluvit, a dřív než onemocníš, pečuj o své zdraví.“

Skutečnost naší hříšnosti nás vede k hlubšímu odevzdání Kristu.

❖ Sirachovec 4,26 „Neostýchej se vyznat své hříchy a nesnaž se přemoci proud řeky.“

Na Davidově chování je úžasná jeho odvaha přiznat si hřích, přijmout s pokorou trest, horlivě činit pokání a odměnou je mu Boží odpouštění a nové Boží požehnání.

❖ 2 Samuelova 12,1-25 Davidova lítost, pokání, trest a odpuštění

➤ **Moje tlustá řecká svatba: Nedopust', aby tě minulost omezovala, nech ji být součástí tvé osobnosti. (Nedovol, aby tvá minulost určovala, kým jsi, ale nechej ji být součástí toho, kým se staneš. Don't let your past dictate who you are, but let it be part of who you will become.)**

K zamyšlení:

Ke kterým pokušením, zlu či hříchu přistupuji příliš lehkovážně?

Daří se mi nalézat správnou míru v užívání dobrých věcí?

Dokáži hned po pádu povstat?

Snažím se uzdravovat z hříšnosti neustálým prohlubováním duchovního života?

Nedovoluji hříchu, aby deformoval můj život?

Daří se mi zlo a hřích minulosti správně začlenit do zkušenosti mého života?

Věřím a důvěřuji Božímu odpuštění?

Sobota 10:30 – Třetí promluva: Moudře se rozhodovat (voda ukazuje rovnováhu a směr)

Každý má jinou povahu, jiné okolnosti či etapu svého života, jiné schopnosti a jiný Boží plán. Je umění života poznat sám sebe a rozumět své povaze a svému životnímu poslání. Každá naše vlastnost a povahový rys včetně těch, které pokládáme za negativní, mají v sobě něco dobrého. Jinak by nám je Bůh nedal. Životní úkol můžeme poznat také podle toho, co potřebují lidé kolem nás, církev či společnost.

❖ **Příslaví 14,8 „Moudrost chytrého je v tom, že rozumí své cestě.“**

❖ **Skutky apoštolské 6,1-6 Ustanovení jáhnů**

Duchovní život je jako cesta na vrchol: Ano většinou do kopce, ale ne vždy. Někdy přímočará jindy je třeba překážky obejít oklikou. V některých místech člověk sám bez druhých neprojde. Občas zabloudíme.

❖ **Příslaví 15,24 „Stezka života vede prozíravého vzhůru, aby unikl podsvětí dole.“**

❖ **Sirachovec 28,12 „Jiskra vzplane, když na ni foukáš, zhasne, když na ni plivneš; přitom obojí vychází z jedněch úst.“**

❖ **Kazatel 3,1-8.11-12 Všechno má svůj čas**

Je třeba Rozlišovat: dobro a zlo, zlo a hřích, větší a menší dobro. Poznat, co Bůh chce po mně.

Zpomalit před křížovatkou. Nejisté rozhodnutí odložit. Rozhodovat se s čistým svědomím a v pokoji.

❖ **Sirachovec 14,2 „Blaze tomu, koho neobviňuje svědomí a kdo neztratil naději.“**

❖ **2 Korintským 9,6-8 Radostného dárce miluje Bůh**

Člověk se může zasukovat ve svém přemýšlení a rozhodování. Někdy je třeba moudrosti a odvahy rozhodnout se hned a neztrácet čas planým uvažováním a neustálými pochybnostmi. Někdy je lepší si hodit korunou nebo nechat za sebe rozhodnout druhého. Poslušnost a pokora může být pomocí.

❖ **Soudců 6,11-22.36-40 Gedeon žádá znamení**

❖ **Skutky apoštolské 1,15-16.20-26 Vyvolení Matěje**

Někdy je třeba odvahy udělat chybu. Někdy poznáváme to správné metodou pokusu a omylu.

❖ **Sirachovec 22,19 „Z poraněného oka vytrysknou slzy, ze zraněného srdce vzejde zkušenost.“**

❖ **Matouš 7,16-20 Po ovoci poznáte**

Nevolit zlo, není-li to třeba. Nenechat se dotlačit do kouta. Neřešitelným situacím je třeba předcházet, protože jejich následné řešení pak často už nikdy dobré nebude.

➤ **Pohádka: O jednom králi, dvou princeznách a třech dračích hlavách - www.pavelhofirek.cz/node/122**

Je časté chybovat nečinností a odkládáním. Časem si lidé více vyčítají, co neudělali, než to, co udělali.

Josef se rozhodl špatně, ale protože se rozhodoval správným způsobem, tak bylo jeho špatné rozhodnutí před Bohem správné. A Bůh pomohl tam, kde Josef správné řešení nalézt nemohl.

❖ **Matouš 1,18-25 Josef se rozhoduje**

Bůh je schopen i moji chybu obrátit v dobro. Hříchem můj život nesmí skončit, po hříchu musí přijít obrácení a touha naplnit své srdce dobrem a Boží přítomností.

❖ **Sirachovec 22,21 „Jestliže jsi vytasil meč na přítele, neztrácej naději, neboť je možno přátelství obnovit.“**

❖ **Matouš 12,43-45 Návrat nečistého ducha**

Důležitější, než hlas mého svědomí je hlas Boží. Prosme, aby Bůh formoval naše svědomí.

K zamyšlení:

Jaké chyby dělám já při svém rozhodování? Neodkládám věci? Nebo naopak nespěchám příliš?

Dokážu vidět pozitiva své vlastní povahy a své životní historie? Znáám své slabosti a špatné sklony?

Mám svoji zkušenost, že chyba a hřích se mohou stát zdrojem poučení a moudrosti do budoucnosti?

Chci svůj život naplnit dobrem a Boží přítomností? Nebo se jen vyhýbám zlu?

Snažím se hledat Boží vůli nebo jsem zvyklý automaticky řešit věci podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, ale bez Boha? Důvěřuji Bohu a jsem k němu v modlitbě upřímný?

Potřebujeme druhého a druhé vedle sebe. Tak jsme byli stvořeni. Přátelství má obrovskou hodnotu. Duchovní život je životem víry, tedy s neustálou přítomností nejistoty, kterou můžeme unést jen tehdy, když se vzájemně ve víře podporujeme.

- ❖ Genesis 1,18-25 Stvoření ženy
- ❖ Sirachovec 6,13-17 Věrný přítel je k nezaplacení
- ❖ 1 Samuel 3:4-10 Povolání Samuela
- ❖ Přísloví 11,14 „Pro nerozvážné vedení padá lid, kdežto v množství rádců je záchrana.“

Největší tragédie je oddělení každodenního života od života víry a duchovna, propast mezi modlitbou a životem. Těžko se hledá rovnováha mezi ideálem a realitou. Člověk nemůže být soudcem sám sebe.

- ❖ Přísloví 16,18 „Pýcha předchází pád, domýšlivost klopýtnutí.“
- ❖ Přísloví 1,7 „Počátek poznání je bázeň před Hospodinem.“

Rozdíl mezi zpovědí a duchovním rozhovorem: Zpověď o hříchu, rozhovor o všem. Duchovní rozhovor nám má pomoci poznat, jací jsme, jak jednáme. Dotýká se tématu našich emocí, úmyslů a nadějí. Náročnost duchovního rozhovoru a celkově sdílení se ve víře vychází z toho, že bychom měli mluvit o tom, co je pro nás nejcennější. O tom, v čem jsme nejzranitelnější.

- ❖ Přísloví 3,5 „Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehej.“
- ❖ Přísloví 16,2 „Člověku se všechny jeho cesty zdají ryzí, ale pohnutky zpytuje Hospodin.“

Duchovní doprovázení může mít různé formy: rozhovor o víře s přáteli a příbuznými, sdílení zkušenosti života víry s druhým věřícím, pravidelný duchovní rozhovor s knězem. Malé duchovní doprovázení může být součástí svátosti smíření, pokud je na to dostatek času.

Duchovní doprovázení nás nezbujuje odpovědnosti za vlastní rozhodnutí ani nedáváme vlastní svobodu do rukou druhého člověka. Ale dovolujeme druhým, aby viděli do nás hlouběji. Druhý se pak pro nás stává jakýmsi zrcadlem. Duchovní sdílení prohlubuje přátelství, ale může se stát také náročnou zkouškou přátelství, když ten druhý o nás ví věci, které jinak skrýváme, a musí nést v srdci naše těžkosti.

- ❖ 1 Korintským 3,1-3 Živil jsem vás mlékem

Duchovní život nás vede k plnosti lidského života, k lásce. Skutečně milovat je velmi těžké. Bez vody není život, bez Boha nemůžeme opravdově žít své životy. Člověk buď žije duchovně, nebo nežije jako člověk, ale spíše živoří. Bez Boha usycháme.

- ❖ Matouš 5,38-48 Milujte své nepřátele
- Gilbert Keith Chesterton: Bible nám přikazuje, abychom milovali své bližní a také své nepřátele. Patrně proto, že zpravidla jsou to titíž lidé. (The Bible tells us to love our neighbors, and also to love our enemies; probably because they are generally the same people.)

K zamyšlení:

Jak si vážím svých přátel a příbuzných? Dokáži být vůči druhým velkorysý?
Dávám dostatek svého času a úsilí tomu, abych pěstoval přátelství a vztahy s druhými?
Dokáži na druhých vidět na prvním místě to dobré? Dokáži unést chyby svých blízkých?
Dokáži mluvit s druhými o víře? Nebo se duchovním a osobním věcem v rozhovoru vyhýbám?
Mám odvahu otevřít se více druhým lidem? Manželovi, manželce, příbuzným, přátelům, knězi?
Kdo mne duchovně doprovází? Jak to prakticky vypadá? V čem by to mohlo být lepší?
Jsem také já ochoten druhé duchovně doprovázet? Nést jejich břemena?
Doprovázím své blízké na cestě životem? Jsem jim oporou? Nesu je v srdci? V modlitbě?

Sobota 17:00 – Druhá mše svatá: Život je v napojení na Krista

❖ Ezechiel 36,24-29 Dám vám nové srdce

Změna srdce je Boží dar a Boží zázrak. Není to jen lepší srdce, ale úplně nové.

❖ 1 Korintským 12,31-13,8 Láska vytrvá

Jediné, co překoná hranici smrti, je vztah k Bohu. Jen láska zůstává věčně.

❖ Jan 15,1-8 Já jsem vinný kmen a vy jste ratolesti

Jsme živí jen tehdy, když jsme spojeni s Kristem.

Sobota 19:00 – Pátá promluva: Nakonec jde pouze o vztah (voda vyjadřuje lásku)

O lidském životě se dozvídáme ze stvoření „A Bůh viděl, že je to dobré.“ a z vtělení „Bůh se stal člověkem.“ Lidský život je úžasný dar, přestože to občas nevidíme. Duchovní život je jako cibule a nikoliv oříšek. Nemáme ho rozlomit jako pouta, ale rozbalit jako dárek.

❖ Galatským 5,13 -25 Jste povoláni ke svobodě

❖ Přísloví 11,17 „Muž milosrdný činí dobře i sám sobě, kdežto nelitostný drásá i vlastní tělo.“

❖ Sirachovec 14,5-6 „Kdo je na sebe zlý, na koho bude dobrý? Nebude mít radost ani ze svého majetku. Není horšího člověka než ten, kdo nepřeje sám sobě; v tom je odplata za jeho špatnost.“

Tělesno a duchovno k sobě neoddělitelně patří. Všechno je jediný náš život. Také to těžké k nám nějak patří a má smysl. Právě těmi obyčejnými věcmi vyjadřujeme a prožíváme to „neobyčejné“.

❖ Matouš 13,24-30 Koukol a pšenice

❖ Sirachovec 20,9 „Někdo dochází úspěchu v neštěstí, někomu je zisk ke škodě.“

❖ Jan 17:15 „Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého.“

Duchovní život je jako strom: Základ je mystika – vztah ke Kristu, odtud dostáváme světlo pro náš rozum a pokoj do našich emocí a sílu pro naše tělo.

Podstata duchovního života: Žít přítomnost s Kristem.

Žít přítomnost. Být naplno v přítomném okamžiku. Jen tak můžeme poznat, co je skutečně správné. Jen tak můžeme život skutečně „prožít“.

Žít s Kristem. Být si neustále vědomi Boží přítomnosti. Láskyplné Boží přítomnosti. Celý náš život je pak „jiný“. Proměněný v Krista.

❖ Přísloví 16,9 „Člověk uvažuje v srdci o své cestě, ale jeho kroky řídí Hospodin.“

❖ Přísloví 4,18 „Stezka spravedlivého je jak jasné světlo, které svítí stále víc, až je tu den.“

Dát napít vody je vyjádřením vztahu lásky. Bůh touží po naší lásce a my máme toužit po lásce Boží.

❖ Píseň písní 8,6-7 Silná jako smrt je láska

Samotné utišení žízně se pak stává nepodstatným, samotný pozemský život se pak stává druhořadým.

Pilulky na žízeň nic neřeší a mohou nás okrást o zážitek u studny. Odstranit ze života všechno nepříjemné, špatné a zlé snad ani nejde a navíc bychom tím přišli o zážitek Boží pomoci tam a tehdy, kde to nejvíce lidsky potřebujeme. Kdybychom nežíznili po Bohu, k čemu bychom vlastně žili?

➤ Malý princ: Pilulky na žízeň

➤ Malý princ: U studny

K zamyšlení:

Vím, že můj život je velmi dobrý? Že takto mi ho Bůh stvořil?

Chápu a prožívám, že duchovní život v sobě zahrnuje úplně všechno, čím žiji?

Zakusil jsem, že Boží milost uzdravuje rány a řeší problémy mého života?

Umím žít přítomnost? Nebo jsem spíš častěji v minulosti, budoucnosti či úplně mimo?

Vnímám neustálou přítomnost Boha ve svém životě? Jak?

Žízním po Bohu? Zamiloval jsem si tuto touhu? Chci žíznit po Bohu?

Sobota 20:30 – Adorace: Bůh si nás přitáhne sám

- ❖ Matouš 13,44 Poklad
- ❖ Matouš 13,45-46 Perla
- ❖ Moudrost 6,12-16 Moudrost sama vychází vstříc člověku
- ❖ Jan 16,12-13 Duch vás uvede do pravdy
- ❖ Matouš 6,27-34 Nedělejte si starosti
- ❖ Matouš 18,2-4 Nebudete-li jako děti
- ❖ Římanům 8,28-39 Všechno nám napomáhá k dobrému
- ❖ 1 Soluňanům 5,16-24 Stále se radujte, modlete. On to učiní

Neděle 9:00 – Třetí mše svatá: Proměňování

- ❖ Gn 15,5-12.17-18 Hospodin uzavřel s Abrámem smlouvu

Bůh nám slibuje požehnání a my máme vložit celý svůj život do jeho rukou.

- ❖ Flp 3,17-4,1 Kristus nás promění

Ježíš Kristus nám nabízí proměnu k životu, jehož příkladem je On sám.

- ❖ Lk 9,28b-36 Na hoře Proměnění Páně

Mše svatá je pro nás místem setkání s Kristem Proměněným. Časem našeho proměňování.

www.pavelhofirek.cz